

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr.

Küljözni az en folytatás minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, KÖNYÖK-ÚTCA, 121 SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 186. SZ.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasabos petit sor 5 kr., többszöri vagy tetjeselimes hirdetésekül árlengedés adatk.

Bélyegdíj minden bejtaladást 30 kr.

A „Rudolf laktanya“ felavatási ünnepélye.

A „Rudolf laktanya“, ez impozáns mű, melyet a város áldozatkészsége a katonaságnak emelt, mult szombaton, azaz: f. hó 1-én lett ünnepélyesen felavatva és rendeltetési céljának átadva. A város ünnepepét ült; a becsületes, önzetlen, kitartó munkának ünnepe volt ez, oly alkotásnak ünnepe, mely városunkban történelmi fontosságú eseményt képez, de egyszersmind maradandó, hálás emlékét biztosít mindazoknak, kik e művet kezdeményezték és kivételének nehézségeitől nem riadva vissza, azt folytatták és szerencsésen be is fejezték. Méltó örömmel és büszkeséggel tekinthet azért a város e laktanyára, mely mindig díszre fog válni, és méltó a város jó hírnevéhez. A városi törvényhatóság minden el is követett, semmi áldozatot sem kímélt, hogy a katonaságnak más nagyobb városok példájára minél kényelmesebb otthont alkosson; ez neki a legteljesebb mértékben sikerült is, mert a laktanyának úgy elhelyezése, mint egyes épületeinek kiállítására a laktanya átvételét körül közreműködött szakbizottságok egyhangú véleménye szerint mintaszerűen találtakot.

Adja Isten, hogy azok közigazgatási elnökök, melyeket a törvényhatóság és kaszárnya építése által a város közönségének részére biztosítani remélt, úgy a jelen, mint a jövő nemzedék szellemi és anyagi jólétének felvirágoztatására szolgáljanak, és megfeleljenek azon áldozatoknak, melyeket a város e mű létesítése körül hozott, hogy így mindannyian hálaával és tisztelettel emlékezhessünk meg mindazon férfiakról, kik ezen alkotást kezdeményezték és befejezték.

A kaszárnya felavatása, átadása és a 7-ik és kir. huszárezrednek városunkba való bevonulása a kellő ünnepélyességgel ment végbe. A város nagya-apraja talpon volt; sűrű tömegek hullámozottak az útező-

kon; általános volt az érdeklődés; mindenki ki akarta venni részét a látványosságból. Az útezők, melyeken a katonaság bevonult, fel voltak lobogóva; a nagy körösi útező végén díszes diadalkapu volt felállítva. Itt fogadta fölelött 10 órakor a város közönsége nevében Hajagos Illés főkapitány az érkező huszárokat és kalazolta őket az új laktanyába, hol a törvényhatóság, a meghívott vendégek és roppant számú nép várták az érkezőket. A katonaságnak arczonaiba való felállítását után Lestár Péter, kir. tanácsos a nála megszokott szónoki hűvel elmondott következő beszéddel adta át a laktanyát az ezredesnek:

Méltóságos ezredes úr!

Kecskemét városa nehezen várta ezt a napot, mert tudta, hogy e napon kedves vendégek érkeznek. A kedves vendégek megérkeztek ezredes úrban és az általa vezetett csapatban. E kedves vendégeknek igyekeztünk kényelmes lakot készíteni két évi szorgalmas munka által, mit elkészülve önöknek szerencsénk van átadni. E lakásnak mi, a városon kívül választottunk helyet, s most városunk odáig tart, hol e kaszárnya fekszik, mivel az annak kiegészítő része lett. Azokat a vendégeket, a kiket most „Isten hozta“ tal fogadtunk, mátló fogva úgy tekintjük, mint e város lakosait, nem mint vendégeket, hanem mint testvéreket. Mi őket ezentúl szeretettel, barátsággal és a legjobb indulattal fogjuk keblünkre ölelni, üdvözölni. Kivánjuk, hogy e lakás a katonaságnak kedves otthona, békés lakása legyen, magukat közöttünk jól találják, kívánjuk, hogy a csász. kir. 7-ik huszárezredet az Isten sokáig éltesse!

A polgármesternek éljenzésekkal fogadott beszéde után Pokorny ezredes következő választott:

„Fogadja kir. tanácsos úr legőszintébb köszönetünket a szívélyes fogadtatásért, és legyen meggyőződve, hogy jó egyetértést fogunk tartani. Midőn e szép kaszárnyát átveszem, nem mulasztatom el, hogy kir. tanácsos úrnak, mint a város első polgárának legszébb köszönetemet kifejezzem. Adja az ég, hogy ez épület a város javára és felvirágoztatására szolgáljon. Éljen Kecskemét városa.“

Az ezredes beszédjét a jelenlévők szünni nem akaró éljenzésekkal fogadták. Ezután a katonaság imára vezényeltetett és ezzel az átadási ünnepély a laktanya-telepen véget ért.

Délután 2 órakor a város a kaszinó termeiben 150 teritékű bankettet rendezett, melyre a helyben állomásozó közös és honvédezek tisztikara, a közigazgatási és állami hivatalok, intézetek, vallásfelekeztek főnökei, a törvényhatóság, a laktanya-építési vállalat, művezetőség és a helyi sajtó képviselői voltak hivatalosak, mint a város vendégei. A kaszinó termeiben oly fényes társaságot, mint ez alkalommal, már régóta nem láttunk. A díszes banketten számos szebbnél szebb beszéd és pohárköszöntő mondott. Ezeknek sorát Bogó Pál apát-plebánus nyitotta meg, ki poharát „a legelső magyar emberre, az alkotmányosan megkoronázott és dicsőségben uralkodó lovasgias királyunkra írtette. E felköszöntőjét a társaság álva hallgatta végig. Ezután a nála megszokott vervevel és ékeszólással méltatta a törvényhatóság és ennek élén Gf. Szapáry főispán és Lestár polgármesternek a kaszárnya építése körül szerzett elővülhetlen érdemeit, melyeket városunk történetének évkönyvei a késő nemzedéknek is hirdetni fognak. Hangsúlyozta, hogy a kaszárnya a mellett, hogy a városnak égető szükségletét fejezi, ezt emeli, díszíti, városunk jó hírnevét országsszerte terjeszti. Beszédjét azon kívánsággal zárta be, hogy a mai napon ünnepélyesen felavatott laktanya városunk történetében egy új, dicső korszak kezdetét képeze. Az apát-plebánusnak lelkesedéssel elmondott beszédjét általános, szünni nem akaró éljenzés követte. Pokorny ezredes megköszönte a szíves fogadtatást, azt mondván, hogy a huszárok, kik ma még mint idegenek jöttek a városba, már is úgy fogadtatnak, mint régi jó barátok. Igeri, hogy ők mindannyian azon lesznek, hogy a kölcsönös jó barátságot fenntartsák. Poharát Kecskemét város jólléte, boldogságára és ennek polgármesterére írta.

Lestár Péter polgármester hűvel elmondott, szellemes beszédjében abból az igazságból indul ki, hogy minden nagyszerű munkának megvan a maga nagyszerű következe is. Ő a kaszárnya építését Kecskeméten mindig a nagyszerű dolgok közé fogja sorozni és mint ilyennek következményére rámutat a mai napra, midőn lelki világában új világ áll elő. Neki, ki már hosszú életet élt át, joga van a régi időkre hivatkozni; ez az új világ úgy tűnik fel előtte, hogy a multakra nincsen oka irigy-

szemmel nézni. A régi világban, mikor egy városnál azt jelentették, hogy jön a katonaság, minden ember pakkolt és ma azt látja, hogy e magyar huszárok megérkezésének minden ember örül. És ezen öröm onnan ered, mert a mai világban a katona tud katona lenni a nélkül, hogy megszület volna polgár lenni. Ma itt mindenki egyesül a király és a haza iránti bűségben és szeretetben. Ez ünnepélyt a város azért rendezte, hogy bebizonyítsa, hogy az új kedves vendégeknek nem csupán lakást, hanem többet is, t. i. nyílt, őszinte, magyar szívet akar adni, mert azt óhajtja, hogy itt barátok, testvérek legyenek. Reméli, hogy ők is hasonlóval fogják ezt nekünk viszoznai. Kivánja, hogy ezen 7-ik huszárezredet az Isten sokáig tartsa meg és jól találja magát körünkben és legyenek társadalmi életünk felelevenítői.

A polgármesternek beszédjét követő hársány éljenek megszönte után Wojnárovi Sándor, honvéd huszárezredes poharát emelte a közös hadsereg és a honvédség közti egyeszetartásra, hangsúlyozván, hogy az egyesülésben rejlik az erő.

Relkovics alezredes a Mollináry-ezred tisztikara nevében igen talpraesett beszédben emlékeztet meg a lovasokról, ezeknek dalairól, azt mondván, hogy a lovasok valamint rohanban szerzik meg a menyasszonyt, úgy nálunk is oly rohanosan kvártélyozták be magukat a polgárság szívébe. Poharát Kecskemét városára írta.

Horváth Döme kir. táblai tanácselnök Gf. Szapáry főispánra és Gf. Pejacsevich hadtestparancsnokra írta poharát.

Városunk beszédjében azon igazságból indul ki, hogy az egyes intézmények a férfiakban élnek és így a mennyit érnek a férfiak, annyit az intézmények. A közös hadsereg és a honvédség közti tartós barátságot írta poharát, kivánja, hogy a szeretet e két testület között tartós és elővülhetetlen maradjon.

Lipthay Pál beszédjében az elismerés és a hálaerővel adott kifejezés az azon zserfériák bücs belátása iránt, kik ezen épület létrehozásánál fötényezőként szerepeltek. Ezen zserfériák között az első helyet foglalja el Lestár Péter polgármester, kinek szerényesége még nagyobb fényben ragyogtatja a város anyagi és szellemi felvirágoztatása körül szerzett érdemeit. Kivánja, hogy őt a magyarok Istenre sokáig éltesse. Lipthay beszédjét oly frenitikus éljenzésekkal fogadták, hogy azt alig volt képes befejezni. Beszéltek még: Wojnárovi ezredes, ki a főispánt éllette; Mariancsik

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Mariczok.

(Egy eltapodott cipő-sarok babonás históriája.)

I.

Még javában farsangoltunk, midőn egy szép februári holdvilágos est alkalmával Gyuszi collegámmal sétáltunk a szabadban, gyönyörködve egyrészt a derült kék ég milliárd csillagain, másrészt pedig meláztunk a fényes est őrben messze elhangzó zene melódiján, mely egy tollunk közel eső táncszívalom terméből hatotta át a csendes éjt. . . .

Szép volt ez est annyira, hogy soha sem felejtethem az akkor átélt kedves órák miatt. Köröttünk minden úgy nézett ki, mintha együtt vígadna a pompásan világított terem mulatóival; a hárs sor, melyen sétáltak fel s alá tettük, a hold fehér fényétől — a ráfagyott zúzmarra következőkben — be volt ezüstözve és nem nagy phantasia kellett hozzá, hogy a természet-től oly gyönyörűvé tett éj alkalmával — mi színezüstnek véljük! — és azt mondtuk, hogy talán azért vette fel e pompás köntösét, mert ő is bálba készül! Oldalt, nem messze a hárs sortól emelkedett a pompás palota, mely egy nagy úr fényes nyaralója volt, fedele a rajt tapadt hólepek következtében oly szép képet tárt elének, mely az előbbi látványtól nem kevésbé tette élvezetessé kedélyes sétánkat. A hárs sor egyik kitérőjénél megálltunk és élveztük a nyara-

lőhoz vezető fényesen megvilágított mellékút szépségét; innen a nyaraló bejáratáig lehetett látni, a hol ismét a fény szemet kápráztató módon tündöklött felénk és egész idyllivé varázsolta előttünk a szép estét! Mi ama meggyőződésben, — hogy minden, a mi csak körülöttünk pompázik, mulat — folytattuk sétánkat tovább.

En, — mind e pazar fénytől, mind pedig az est csodaszépségétől teljesen elragadtatva és átszellemlélve azon hatástól, melyet a felénk hangzó zene halk melódija bennem előidézett, fíztem gondolataimat a multban átélt szép emlékeim körül, és boidogitva ama tudattól, hogy collegámban mily szerető barátot találtam, — nagyon jól érzém magamat!

A regényes est nagyon alkalmasnak kinálkozott, hogy Gyuszi collegám felszólítására elmondjam a multhoz kedvesen fűző emlékeimet. Midőn azt bevégeztem, ő, mint önzetlen jó barát saját élményeit szintén a legműbb és őszinte vonásokban tárta fel előttem és azt eme következő s előttem emlékezetessé lett vallomásával fejezte be:

II.

Most három éve annak, hogy egy kedélyes bálban voltam! A minket környező természet épen oly rózsás kedvében volt, mint ma, midőn bennünk annyira elfogultát tud tenni; úgy tűnik fel előttem ama kedves éj pompázó fényében, mintha második kiadása volna a mainak. Köröttem, a mit csak látam, az mind vígadni készül! Nem képezheted barátom, mint úsztam az örömben

és keblem mint dagadt a leirhatatlan boldogságtól. — midőn láttam mind ezeket!?

Hogyne örültem volna én akkor, midőn éltémnek úgyzólván a legboldogabb és legünnepélyesebb perczét vártam bekövetkezni? Hogyne tánt volna fel nekem az akkori gyönyörű est oly fényesnek ünneplő köntösében? Hisz oly éj volt az, melyet soha el nem felejtethék! Olyan volt az, melynek emléke, — eltekintve ama már önmagában is hatásos körülményektől, hogy első elité bálam volt! a velem megtörtént eset miatt, bennem élni fog örökké!

Elgondolható, mily nyugtalan lehet az örömtől felzaklatott ifjú kebel akkor, midőn egy reá nézve egészen új valami áll bekövetkezendőig; midőn egy új kör nyílik meg számára, mely fejlődött koránál fogva őt kebelebe veszi fel! Mennyire dagad akkor az ifjú vágy, tudni e fontos felépésnek sikeres jövőjét! Mily érzelmek szállják meg akkor, a reményekben még ifjú virágzó kedélyt!

Igy voltam én is a bál napján! . . . Lázaz izgatottság között vártam az estét, mely végre is, oly fényes ruhában állított be, mint a mai. . . .

Beváru a szokásos 9 órát, felültem koszra és néhány percz múlva már K. vígadó impozáns termeiben sétáltam fel s alá.

A táncz rövid idő múlva megkezdődött! Én mintán a legfőbb dolgon, a bemutatásokon átestem, — kezdem otthonosan érezni magamat és kiváló jó kedvvel mulattam! A szünnora első felében egy kedélyos

társaság körében vacsoráltam; később pedig a salon egy félreűs helyére vonultam s kezdem morfondírozni, hogy nem történe-e velem valami különös, úgy megjelenésem, mint a bemutatások alkalmával, vagy később táncz közben? Mindert azért tettem, mert az ember ilyenszerű első megjelenéséhez mindenféle babonát szoktak kötni, szóval a legesélyesebb dolgokra „tartanak“! S ha a véletlen valamit hoz, akkor ebből igyekeznek mindenfelét kimagyarázni, így ha rálép az első tánczosnőnk lábunkra, vagy legyőzőjét eljéti stb. következtetnek szerelmi dolgokra és más etlékre!

Daczára figyelemmel történt visszaemlékezésemmek, semmi különös nem adta előttem; különben is figyelmem kívül hagytam volna és semmi jelentőséget nem tulajdonítottam volna ilyesminek, mert én eddig nem adtam a babonára semmit! . . .

Szünnóra után egy heves tour következett! E keringőben már harmadik tánczosnőm is kifáradtan kérte, hogy helyére vezesselem. Édes magam is iparkodtam egy pamlagot okkupálni, hogy fáradt erőmet néhány perczig restauráljam! Amint épen egy üres pamlag felé tartok s már-már le akarok ülni, oly óriási ütés éri ballábam egyik újját — a legkényesebb helyen! — hogy bizony elesen, ha nem sietek helyet foglalni.

Az ütéstől eredő fájdalom első és következő pillanatai — ama helyen! — az embert teljesen extasisba szokta hozni; — csak ezután éri az ember a tulajdonképeni fájdalmat! Ily érzékeny phasion kellett

százados a kecskeméti nőkre írtette pohárát; továbbá Benárd főhadnagy, gr. Spaun őrnagy és Perls főbíró.

A felköszöntök befejezése után a díszes társaság a legkedélyesebb hangulattal a késő esti órákig együtt maradt, magával vivő egy kellemesen eltöltött napnak emlékéit.

Vasárnap a város a lakonyában a legénységét vendégelte meg. Itt is általános volt a jókedv és az öröm; a huszárok táncra kerekedtek és feszeltlenül késő estig mulattak.

Ezekben vázoltuk a lovassági laktonya felavatásának ünnepélyét. De miután ez, miként czikkünk elején jeleztük, a munka, a jól befejezett munka ünnepe volt; a tisztikarnak rendezett ünnepében pedig azokról, kik e nagy munkában a legelső sorban, a legközvetlenebbül részt vettek, a laktonyának tervezői, építői és fardhatatlan munkásai voltak, megemlékezni nem történt; méltányos, hogy itt e helyen röjjük le irántuk az őszinte elismerés adóját. Dícséretet érdemelnek a művezető: Pártos Gyula és Lechner Ödön, budapesti műépítők, kiket az építésénél Rauscher Miksa, műépítész ép oly ügyességgel, mint fardhatatlan buzgalommal képviselt. Feltétlenül dícséretet és őszinte elismerés illeti a vállalkozó „Erdélyi, Heitzmann és Milkó” urakat, kik, — dacára annak, hogy, mint városunkban egészen ismeretlenek, kezdetben bizonyos oldalról bizalmatlansággal fogadtattak, sőt sokszor oly nehézségekkel és tényezőkkel kellett megküzdödniük, melyeknek rugója éppen nem nevezhető a vállalat iránt nyilvánuló jóakarataknak, — a városi hatóság támogatása mellett, erénytelen szorgalommal dolgozva, a laktonyát a kitűzött időre teljesen elkészítették. Befejezték pedig e nagy munkát az összes építleteket átvevő bizottságok oly általános meglepődésére, hogy ezek az egész laktonyát, mint ezt az átvételi jegyzőkönyvek igazolják, „teljesen kifogástalanul” vették át, ami egy ily nagy vállalatnál ritkán szokott megtörténni. És éppen azért úgy a művezető, mint a vállalkozók büszke öntudattal tekinthetnek e műre, melyet úgy építettek fel, hogy az nekik becsületükre, városunknak pedig mindig díszére fog válni. A vállalkozók megbízásából a bádgos munkát és a két fűdött lovaglónak vasszerkezetét a budapesti Schlick-féle gyár, a többi lakatos munkákat pedig Arkaei Sándor budapesti műlakatos, az asztalos munkákat Rainer Károly szegedi műasztalos, a kőfaragó munkákat Nagy Pál (Esztergom) a vállalat teljes megelégedésére végezték, miként ezt a nevezettek országosan ismert jó hírnevétől méltán el is lehetett várni.

Adja Isten, hogy a laktonya felavatásának ezen ünnepe városunk életére nézve egy szebb, jobb jövő záloga legyen és hogy mindazon reménye megvalósuljanak, melyek úgy közgazdaságunk, mint társadalmunk föllendülése tekintetében e műhöz fűződnek!

A széptanból.

Főelővasta a helyb. tanítóestől 1886. november havi ülésén Bán Istvánné.

Az igaz, szép, jó forrása a képzelem, mely ismerő, érző és akaró tehetőségeinket áthatva eszközli, hogy e három lelki erő hol egyikik, hol másikat cselekvésre bírja, vagy pedig mind a háromnak egyetemes összműködését közvetítse. Ezen őszhangzó együttműködés szüli az igaznak, szépnak és jónak hármas tündöklő csillagát, mely életünk útján vezérel és egyedül képes boldogságra juttatni.

Éltünk összes törekvése ugyanis a boldogság; ami abban áll, hogy lelkiünkben a meg hasonlított kiegyenlítés, az ellentéteket kibékítsük, vagyis az eszmét győzelemre segítjük. Ezt eszközli az esztétika közvetlenül és teljes mértékben. Az esztétika tehát életfeladatunk megjelölése, mert ez a szellem- és anyagvilág ellentéte nélkül nem létezik s egyedül arra való, hogy ezen ellentétet megszüntesse s az örök szeretetet és testvéri békét hozza létre.

Az esztétika sajátlaga tárgya nem a szép általában, hanem különösen a szép a művészetben, vagyis a művészeti szép s akként határozható meg, mint a szépművészetek lényegéről és törvényeiről szóló tudomány. Az esztétika tehát nem útmutatás a művészetre; nem is elmélet az szabályoknak, melyek a szépművészetnek vala melyik ágában követendőek azon czélból, hogy egy szép műtárgy előállítását, hanem czélja és feladata az, hogy a szépművészeteknek lényegéből hatoljon s ebből a művészeti szépnak legfontosabb törvényeit általában és különösen levezesse. A széptan tehát lényegileg a szépnak bőlelete s ezáltal nem az, hogy művészeteket képezzon, mert a művészet már előfeltétele. Lényegesen czélja tisztán tudományos czél, mely a szépművészet megértését adja és eszközli; gyakorlati czélja pedig odairányul, hogy a szépművészet tanulmányozása által a szép észre felkeltessék, a műemkek feletti itélet finomítsák s a lélek a művészeti szép megítélésében minden tévedés ellen biztosítsák.

Hogy az esztétika lényege őseredetű, bizonyítja az, hogy ennek feloldására tehetőségeink nem kaptunk utólagosan, véletlenül, sem fardáságos úton nem szereztük, mint többi képességeinket, hanem eredetileg velünk született, minthogy a szépség nem is az értelem fedezé fel, mint a tárgy valamely tulajdonságát, hanem a kedély érzi azt, mint valamely tárgyat; mert nem mi alkotjuk össze a szépnak lényegét kétségtelen tapasztalatainkból, hanem a szépnak bennünk lakozó és eszméje egyenesen kényszerít ráismerni rokon társára a nélkül, hogy e rokonság tényezőiről hamarjában kellő tudomásunk volna, vagy tetszésünket indokolhatnánk.

A szépség tehát a dolgok érzékeletli tulajdonsága levén, az ember annak megismeréséhez nem az érzék, hanem csak az

ész által juthat. Az érzék által csak észreveszi az ember a szép tárgyakat; ezeknek szépségét azonban csakis észre által ismeri meg, de nemcsak megismeri, hanem a fölött itéleti is képes s ezért esztétikai itélőképességgel is moudatlik, a mit közönségesen szépségnek is nevezünk.

De a szépnak megismerése mindig szellemi élvezettel van összekötve. A szépet eszünk által ismerjük meg, kedélyünkkel pedig élvezzük is. Amennyiben tehát a szépnak felismerése magában soha nem jó létre, hanem azzal a szépnak élvezete is párosul, az esztétikai itélőképességet az izlés érzékével való analógia szerint felfogva egyszerűen izlésnek nevezzük.

A mint léteznek örök törvényei az igaznak és jónak, akként léteznek örök törvényei a szépnak is, melyek, mint az igaznak és jónak törvényei, legfőbb okukat Istenben bírják. „Minden szép, — mondja Plató. — kifejezése az istenség eszméjének s a legfőbb szépség az Isten”. Ezen örök törvények tehát az irányadók az izlésre nézve is, mely csakis azon feltétel alatt helyes, habogy az esztétikai itélet a szépnak amaz örök törvényei által van meghatározva és szabályozva. Amde az izlés sok mindenféle befolyásnak van kitéve, melyek az izlés iteleit határozólag hatnak, pl. az embernek egész erkölcsi jellege, vérmérséklete, a kedély, a nevelés és környezet stb. Hogy tehát az izlés ezen különféle befolyásoktól lehetőleg elvonassék s az itéletnek helyessége biztosítsák, ki kell annak képeztetnie; az izlésnek ezen mivelése eszközöltetik a szép törvényeinek tanulmányozása és az esztétikai izlésnek ama törvények szerinti gyakorlása által.

Különösen fokozza a szépnak érzetét s magasabb szellemi gyönyört okoz, ha a lélek értelmi erejével az érzéki hatásoknak egyes külön adataiban magyarázó lényegét, az összetartó egységes eszmét látja meg. Ennekfoga minden jelenetben a gondolatot kell keresnünk, mely szemléletünkben elragadta lelkiünk. Ezt azonban csak akkor tehetjük, ha lelkiünk a szépnak már első csillámlatára megzendült, hogy azzal összeolvadjon; a hol tehát a lélek üres, ott a legistenibb szépség látatlanul rejtőzik a durva anyag mögé. Ilyenformán a szépnak nagy jelentőségét saját egyéniségünkben kell keresnünk; ha a szépnak választottjai vagyunk, örökké élvezhetjük a szépet s folyvást új meg új ingereket leljünk benne. Egy szép dal századoszorra hallva azt hisszük, csak most fogtuk fel igazi értelmét és ezredikszor is új kellemel vonhat bennünket, mert a szép nem fogyhat el soha, abba mélyebben hatolhatunk, de kevesebb soha nem lesz előttünk.

Az érzékeltetett szépnak bizonyos arányosságban kell lenni, azaz részeinek egymás között meg kell felelni, hogy az egyik által képviselt eszme a másikkban támogatóját lelje; ezt a természetben úgy, mint a művészetben szimetriának nevezzük. De ez arány nem lehet a teljes egyenlőség, mert valamint a teljes egyenlőség az őszhangot zavarná, sőt minden áttérés nélkül lehetetlenül téve, a szép élvezete helyett inkább a szép bomlás és feloldás kellemetlen érzetét okozná, úgy viszont a pontos egyenlőség unalmossá és egyhangúvá válnék; oly arányra van tehát szükség, mely mi alatt az egyhangúságot kikerül, az őszhangot és egységet képviseli, minthogy a szépnak szükségképpen egységes szervezettel kell

birnia. A természet, ezen legősibb szépség mindenkor alkalmazza a helyes felosztást, hogy a részek egységig kivívása mellett s változatos különfelelések dacára is hozzá vannak egymáshoz, mint az egészhez kötvé.

Most már az a kérdés merül fel, hogyan, mi módon nyilatkoztatja ki magát a szépség a mi megismerésünknek? Hogy e kérdésre megtehetünk, különbséget kell tennünk feltétlen és viszonylagos szépség között.

Isten abszolút szépsége a mi megismerésünknek az által nyilatkoztatja ki magát, hogy Isten tökéletességei, melyek az ő végtelen szépségét képezik, a teremtett világban, mint okokban nyilvánulnak. Isteni szépség nyilvánul mindenütt, hol a teremtett világban Isten útját látjuk: a csillagok ég szépségében, a természet általános rendjében és őszhangjában, az emberiség sorsának, küzdelmeinek esodlatos vezetésében, szóval mindenütt, hol valami isteni tökéletesség, mint azok az okokat a szemlélő lélek által észre vehető.

A mi a viszonylagos szépséget illeti, a teremtett dolgok két rendjét kell megkülönböztetnünk: az erkölcsi és physikait, mert a szép mindkettőben különféle módon nyilatkozik.

Az erkölcsi rendben a szép nyilatkozása az erkölcsi élethez van kötvé. Az erkölcsi jó egyszersmind erkölcsi szép. Joggal nevezi a közönséges szójárás az erkölcsi jó tettet „szép tett”-nek. Ennek oka abban rejlik, hogy az erkölcsi jó adja meg a valódi tökéletességet azon lényeknek, melyek az erkölcsi rendhez tartoznak, a tökéletesség pedig egyszersmind szépség is. (Vége következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az állami szőlőtelepet mult vasárnap városunk országgy. képviselői Ugron Gábor és Dr. Horváth Adám több tekintélyesebb párttag kíséretében meglátogatták, s behatóan informáltatták magukat a telep igazgatója által az intézmény szervezetről, jelenlegi állásáról és működéséről. Meglátogatták még a mult hét folyamán a telepet Miklós Gyula országgy. képviselő, Elek Kálmán borsodmegyei, Koppely Géza hevesmegyei, Medák Károly nógrádmegyei fölbirtokosok, továbbá Szalay Imre és Szalay Károly országgy. képviselők.

— Gyászhir. Özv. Holsany Antalné, Holsany Ambrus helyi főreáliskolai tanárnak édes anyja f. hó 2-ikán jobb létre szenderült. A boldogult hált tetei nagy számú részvevő közönség kísérete mellett a Szentháromság temetőbe tetették örök nyugalmára. A koporsóra koszorút tettek: az elhunytának fia a reáliskola és a kegyesrendi gymnasium tanári testületei. Dr. Dékány Ráfaelné, Talapkovics V. és Habina J. urak, a reáliskola ifjúság és tübben. Midőn e gyászhirot közöljük, nem mulasztjuk el az alkalmat, hogy magunk is kifejtésel ne adjunk legmelegebb részvétünknek és elhunyt emléke iránt is ama tisztelőtünknek, melyet a számtalan jeles tulajdonokban bővelkedő, szerény és jólelkű nő életében magának kivívott. Áldás és béke poraira.

— Lapunk legutóbbi számában a „Pályázók” czim alatt irt közleményünkben a városi 2-ik alfejzői állásra pályázók közül

nekem is előbb átadni, míg végre az önkívületet környező állapotból felcsúszván, eszméltem és furdászeve tekintek körül: vajjon észre vettem-e azt valaki? És ugyan honnan eréd e hatalmas útész?

Zavarom nem sokáig tartott, mert a terem ellenkező oldalán láttam egy hölgyet tévözvő tekintetek kíséretében hirtelen leülni és oly jeleket árult el, a melyekből lehetett valami malheurre következtetnem. Ezen még mindig kétes helyzetemet teljesen megoldotta ama körülmény, hogy lábam alatt érzem a corpus delicti-t... Észrevétlenül lehajlok... hát egy egészséges, — selyemmel bevont — magas cipő-sarok kandikál réám! És olyan benyomással idéz elő bennem, hogy önkénytelenül jutott eszembe Ivanovici keringőjének szövege „a párját vesztett”...

Ezután elrejtém drága foglyomat és kezdék gondolkozni ennek különös volta felett; már-már eszembe szökött ama gondolat, hogy ezen eszem nem tartozván ama kiesnyes dolgok közé, talán jó volna tartani reá! A kíváncsiság addig leselkedett, míg hálójába kerített végre is!

De önmagamtól szegyelve egy kissé e hajlékonyságát erős elvemnek, azzal szépittem a dolgot, hogy szép ezért nem vagyok ám babonás!... csak erre az egyre tartani fogok! És ezért eleinte haboztam a telett: vajjon megtartsam e emléket? vagy szép tulajdonosként nyert jutalmamat őrizzem inkább? Minthogy a babona felé hajoltam, jónak véltém inkább magat megtartani, hogy

igly maga a tárgy, melyhez varázserőt kezdtem fűzni, birtokomban legyen!

Miután mindezt lesumoltam, ne-hogy feltűnést keltsen merengő helyzetem, körülöttem a termet, és ekkor egy ósinos leány tévedező tekintete vonta magára figyelmemet, a ki sietve igyekezett elhagyni a termet!... Jól megfigyelvén alakját, ama nőt véltém benne felismerni, akit extasis-szerű helyzetemből láttam valamivel tépelődni! És csakhamar rájöttem, hogy ő a szerencsétlen áldozatnak szép tulajdonsága, mivel minden jel, főleg pedig e sietve történt távozás; de meg a távozása eme bizonytalanságot, a való elmondása által megoldotta! Bevallom őszintén, hogy ezen egyszeri látása elég volt arra nézve, hogy elbűvöljün! Rézint e miatt, rézint pedig ama elhatározás miatt, hogy „kezekd hinni a babonának” megfogadtam, hogy vele minden áron meg kell ismerkednem! Mig ezek történtek, az idő már reggel felé járt! Jónak láttam magam is távozni azon helyről, a mely egy rövid éj alatt tántorítatatlannak vélt elvontól eltávolítani képes volt és babonássá tett! Eltávozték magammal szemrehányást téve, hogy miért nem követtem őt? S miért bízam a véletlenre ismeretséggem eszközését?... Hogy nem volt méltánytalan eme szemrehányás, azt a jövő teljesen bebizonyította! Bár mennyire is kerestem az alkalmat, velem nem találkoztam; nem láthattam többé őt, ki miatt babonáságot fogadtam! Hogy babonás lettem! ezt nyughatatlanságom megörösíté! Midőn néha-néha elvetttem a pó-

rúl járt deliquenst, hosszú szemlélődéseim újabb és újabb erőt adott tulajdonosnak keresésére! Szóval már kezdtem ama gondolatot megbarátkozni, hogy e tisztességes cipő-sarok csakugyan megbabonázott!...

Két év telt már el ily keresések között, s még semmi nyomára nem jöhöttem talizmánom szép tulajdonosának! Ezen idő egészen megtört és jónak láttam szakítani a nagyon tisztelt babona úrral! Elhatároztam, hogy évtorduló alkalmával megülöm két éves jubileumomat! Azon reményben, hogy teledni fogok, e szép alkalommal a szerencsétlen „steklit” maglyára itélvén, elégettem!...

... Már-már beállott a feledés stadiuma, midőn egy alkalommal fivérem menyegzőjére menőben voltam. A... állomáson szállottam be, és hogy a korai felkelés okozta álmatlanságot elűzzem, szundikálódó a csupát egyik sarkába huzdótam; alig helyezkedem el, egy elégtámasz fölöttözött hölgy lép be kioszkba! Egyszeri látása elég volt, hogy felismerjem őt... Képzheted, a kilátásba helyezett átvás mi hájtörést szenvedett!?

Hozzá szegődök, és miután megismerkedtünk, kellő udvariassággal felajánlottam magamat az unalmas utazás szórakoztatójának.

O nem késett elfogadni, már csak azért sem, mert csakhamar kiderítettük, hogy mindketten egy ugyanazon helyre utazunk: Ó fivérem arájához, ki neki gyermek-kori barátjára és a kinek megígérte, hogy menyegzőjére el fog jönni és új háztűz helyén néhány napot fog tölteni.

Mindezek hallatára az elfoglaltságon, mely rajtam, a véletlen ily szerencsés közreműködése folytán állott be, alig tudtam átvégődni a nagy öröm miatt! S csodálkozom azon, hogy a babona mily bökényes jár el hibeivel szemben! Nemcsak találkozik vele, ... de együtt töltöni körében néhány napot! Ha önmagamnak kellett volna összeállítani programomat azon czélból, hogy találkozhassam: szám aze szerintiibbet magam sem állíthattam von' össze! S ime a véletlen mindent megadott! Utunk igen kellemesen folyt le: kedélyes csévegése alatt gyönyörködtem ama két csillagszemben, mely anyi varázsszal bírt! És érzem a mágnes hatását, mely mind jobban és jobban hatott réám, egész útunk alatt; és azon meggyőződés vett rajtam erőt, hogy ninesem mit sajnálom feladott elvém miatt! S kezdém nem banni, hogy babonás lettem! Azonban hallgattam mind eme meglepetésemről; hallgattam ama éj felől, mely reá nézve oly zavartalmas volt! Hallgattam mindenről, ami a kiszendedett cipősarokra vonatkozik! Végre megérkeztünk a rendeltetés helyére! A menyegző után még néhány napot töltöttünk az új párnál.

Boldogságom határtalan volt! Esténkint kedélyes társaság gyűlt össze; mulatoztunk és játszottunk! Egy ilyen játék alkalmával kinevezett komornyikának; én eme névleges állásomat azzal töltöttem be, hogy mindig körében voltam!

Pajzán jó kedélye és naív mindenkit megnyerő módoza miatt barátjónk elneveztek Mariczikének; oly találó volt e név,

HIRDETÉSEK.

STOWASSER I.

es. kir. kiz. szabadalmazott hangszer-gyár
BUDAPESTEN, II. Lánchíd-útoza 5.

Mindenemű fa-, fuvó-, réz-, vonós- és verőhangszerek stb. legnagyobb gyártmánya e szakban Magyarországon.

A hadsereg szállítója. Az összes budapesti katonai zenekarok szállítója. Legnagyobb és legválasztékosabb raktára mindenemű hangszerekben, valamint azok egyes részeinek legelősből árakkal.

Bel- és külföldi hurok, Harmonikák Ariston 19 frt Herophon 24 frt. 6 zenegygyel és csomagolással együtt.

Javítások a lehető leggyorsabban és legelősből eszközöztetnek.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

188 (2-1)

Meidinger-kályhák tulajdonosainak figyelmébe!

Finom dió-pirszén (coaks)

a budapesti légszeszgyárból gyári áron megrendelhető

Bleyer Adolfnál,

II. t. Széchényi-útoza 2 sz., hol előjegyzések elfogadtnak.

169 (3-5)

Tyükszem és fájdalmas lábak ellen legjobb óvszer a tartós lábbeli!

Czipész üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint

férfi és női czipész üzletemet

a jelenkor igényeinek megfelelőleg rendeztem be a szerint, hogy az eddigi rendes czipők és csizmákhoz szükséges anyagon kívül azon különlegességekről is gondoskodtam, melyeket eddig a fővárosból valék kénytelen drága pénzen beszerezni, s mely anyagot jelenleg jó minőségben külföldről szerzek meg.

Főzélomult tüstem ki, hogy ne a concurrentia által tönkre tett rossz és tarthatatlan anyagot használjam, mi által a nagyérdemű közönség károsodik, hanem az anyag jósága s így készítményem tartóssága t. megbízóimmal szemben biztosítsak. E mellett azon tapasztalatra jöttem, hogy a rossz anyagból készült czipőt sürin meg kelle újítani, mi mindannyiszor tyükszemet és fájdalmas lábakat idéz elő, ellenkezőleg a jómínőségű és készítésű czipővel végkép elvész.

Készítményem tartós, szízes és végelpusztulásig alakját megtartja, mely célra oly segédeket alkalmazok, kik maguknak a fővárosban és külföldön a kellő szakképzettséget megszerették.

Végre készíték katonai előírás szerint jutányos áron tiszt és önkéntes urak részére minden szakmában lábbeli, mi célra előírás szerint arany szegőszinort és finom nikkel-sarkantyút nagy választékban tartok készletben.

Ezek után magam a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlv, vagyok kiváló tisztelettel

Horváth J.,

katonai és polgári czipész.

(Kőrösi-nagy-útoza, Spitzer-féle ház, a Beretvásféle szállóval szemben.)

178 (5-2)

Tyükszem és fájdalmas lábak ellen legjobb óvszer a tartós lábbeli!

Ház-bérbeadás.

A II. tized Lejtő-útozán 322. szám alatt fekvő, Szijjártó Tóth Imreféle ház, mely 5 szoba, konyha, kamra, istálló s egyéb mellékhelyiségekből áll, bére kiadó, s azonnal elfoglalható. Értesítést ad

Szabó Márton

189 (3-1) ügyvéd, III. tized 201. sz. alatt.

Szőlő-eladás.

A mária-hegyben, özv. Zana Sándorné és Garaczi Pál szomszédságában levő 650 útból álló, jó karban levő

gyümölcsös szőlő

örökáron eladó.

Értekezetheti a tulajdonos

Özv. Soós Györgynével.

190 (3-1) V. tized 146. sz.

Hirdetmény.

Izsák mezőváros közelében a kiskőrösi-út melletti u. n.

Ráth-féle, 310 holdnyi földbirtok szabadkézből eladó. Az eladás (katasteri) holdanként, esetleg nagyobb részletekben is részletfizetés mellett történik. A feltételek megtudhatók tulajdonos Geréby Imre úrnál P. Adacson és alolirotnál

Darányi Ferencz

191 (2-1) ügyvéd, Kecskeméten.

BERETVÁS PÁL

vendéglős ajánlja saját termései, kitiño fehér- és siller-borait.

Kimérésre légmentesen elzárt üvegekben literje 20 kr. Az üvegek darabja 2 krajval visszaváltatik.

Ugyancsak föntírtottnál használt, de teljesen jó állapotban levő 6-700 literes hordók kaphatók. 181 (3-3)

Valódi amerikai varrógépek!

Több külföldi varrógépgyár gyári fotelepe és egyedüli elárúitási helye

SZABÓ ISTVÁNNÁL

Kecskeméten. Nagykőrösi-útoza takarékpénztári palotában.

Eredeti amerikai varrógépek nagy választékban

iparosok és családok részére, n. m. eredeti amerikai Wheeler és Wilson, Howe, Anger (Cilinder) vagy könyök, Whiete, Junker és Ruh hajónélküli, melyben alul is egész karika czerna alkalmazható, vagyis 2 egész gombolyag czernával dolgozó, zajnélkül könnyen hajtható varrógép; ugyszintén a berlini gyártmányú kitiño Singer-gép különféle kiállítás és nagyságban, s az egész világon elismert utóherletlen Kaiser Singer általán varrógép gomblyuk-készülékkel (magas karral), úgy családok, mint iparosok használatára, mely mindenemű anyagban készít óránként 80-100. naponként 1000 darab meglepő esinos gomblyukat ZARRAL EGYÜTT, úgy hogy ahhoz hasonló emberi kéz előállítani nem képes, s egyszerűsmin minden más munkát a legpompásabban készít, sőt még kereszt, vagyis czikk-czakk varrást, netelést stb., e gépek joggal nevezhetők a világ legjobb gépeinek.

6 évi írásbeli jótállás, ingyen tanítás, LESZALLITOTT ÁR és kedvező részletfizetési feltételek mellett adtnak el.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek, képes árjegyzék és bővebb értesítés ingyen és bérmentve szolgáltatnak. Géprezsek, tü, hajó, olaj, szij, gummi stb. mindenféle géphez leszállított árban kapható. Ugyszintén bármily varrógép javítása saját műhelyemben jótállás mellett a legjutányosabb árért eszközöltetik.

Ugyanott finom fa és aranykeretű tükrök és képek nagy választékban rendkívül olcsó árban részletfizetésre is kaphatók. Ugyszintén különféle sorsjegyek, részletfizetésre s a legkedvezőbb feltétellel megazerezhethetők.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

Szabó István.

183 (4-2)

Ugyanitt helyi ügynök is felvétetik.

Leszállított árban 5 frt haví, 1 frt heti részletfizetésre!

A z e l s ő o s z t r á k**Ajtó-, ablak- és szobatalaj-gyári**

t á r s a s á g

B É C S B E N , IV. Heumühlgasse 13. alap. 1817.

MARKERT M. vezetése alatt

ajánlja nagy árúraktárát, melyben kész ajtók és ablakok bezárólag kapesokkal, ugyszintén puha hajótalajok s tölgyfából amerikai fries- és parquettalajok.

A gyár szárazfa-anyagjának nagy raktára által, mint szintén kész áruinak nagy készlete következtében ama helyzetben van, hogy minden szükségletet fent nevezett árukból a legrövidebb idő alatt teljesíthet.

A gyár vállalkozik portálék előállítására, kaszárnnyak, kórházak, iskolák, irodák stb. stb. berendezésére is, nemkülönben mindenféle, gépekkel előállítható faművek elkészítésére, adott rajzok és minták után; kivéve a házi búturokat.

268 (24-22)

Pénztintézetek és malmok részvényei

adás és vételét közvetít alolirott.

Jelenleg van eladó:

- 1 „ Gazdasági gözmalmi-,
- 2 „ Kecskeméti takarékpénztári részv.
- 8 „ József gözmalmi részvény.

Kerestetik vételre:

- 10 db Központi takarékpénztári részv.
- 3 db Kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbanki-,
- 2 „ Sertéshizlálók gözmalmi részvény.

BLEYER ADOLF.

II. tized, Széchenyi-útoza 2. sz. 120 (0-18)

Ugyanitt kapható mindenféle sorsjegy részletfizetésre.